

**U C H W A Ł A Nr III / 7 / 2014
RADY GMINY BUDZYŃ
z dnia 17 grudnia 2014 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na rok 2015.**

Na podstawie art. 4¹ pkt 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. z 2012 r. Dz. U. poz. 1356, ze zmianami) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz. 594, ze zmianami) **Rada Gminy Budzyń u c h w a ł a**, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Budzyń oraz jednostkom i osobom odpowiedzialnym za wykonanie zadań określonych w programie.

§ 3. Zobowiązuje się Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do przedstawienia Radzie Gminy Budzyń w terminie do 30 kwietnia 2016 r. sprawozdania z realizacji programu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok

---

Wprowadzenie:

Nadużywanie alkoholu przez mieszkańców Polski, w tym również przez mieszkańców Gminy Budzyń jest problemem, który powoduje negatywne skutki w różnych obszarach egzystencji społeczeństwa. Skutków tych nie można uniknąć, ale należy dążyć do zmniejszenia ich rozmiarów.

Według danych Państwowej Agencji Problemów Alkoholowych szacuje się, że w każdej lokalnej społeczności liczba osób uzależnionych od alkoholu stanowi około 2% całej populacji, tj. w przypadku Gminy Budzyń ponad 172 osób, a współuzależnionych jest około 4% populacji, tj. 334 osoby. Biorąc pod uwagę kierunki działań wytyczonych przez Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2015-2018, jak również wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Gminy Budzyń oraz obowiązkom nałożonym na samorząd lokalny przez ustawę z dnia 26.10.1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje możliwie szeroki wachlarz działań. Są to działania terapeutyczne skierowane do osób uzależnionych i współuzależnionych oraz działania zmierzające do kształtowania i utrwalania odpowiednich postaw i wartości ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Program kierowany jest do grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

Zgodnie z zapisami art. 1 i 2 cytowanej ustawy samorząd gminny jest obowiązany do:

- 1.** Podejmowania decyzji zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.
- 2.** Zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi samorząd Gminy wykonuje zgodnie z art. 4 ustawy – w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Na mocy art. 21 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach lecznictwa odwykowego i jest bezpłatne.

Podstawową metodą leczenia osób uzależnionych od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Leczenie medyczne polega na psychoterapii i nakierowaniu na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowe zespołów abstynencyjnych) oraz farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych. Zważywszy na niepożądane działania uboczne disulfiramu (Anticol, Esperal), jego produkcja w Polsce została wstrzymana. Implant (Esperal) nie powinien być stosowany z powodu dowiedzionej nieskuteczności.

Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w profesjonalnej psychoterapii uzależnienia – pacjenci uzależnieni uczestniczyli również w ruchu samopomocy, przede wszystkim w mitingach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Samo uczestnictwo w ruchu samopomocowym nie zastępuje jednak psychoterapii uzależnienia.

Działania w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminna komisja przy poparciu samorządu i Wójta zobowiązana jest w sposób skuteczny udostępniać korzystanie przez osoby uzależnione z wszelkiej pomocy w tym zakresie: terapii, z pomocy szybkiego załatwiania miejsca w zakładzie leczenia odwykowego, a następnie przez poradnie, psychologa i konsultacje terapeutyczne w najbliższym miejscu zamieszkania.

Ważnym elementem na tym etapie jest sprawna praca punktu konsultacyjnego poprzez kontakt z osobą z punktu, która może udzielić wszelkich informacji, a często służyć wsparciem motywującym do podjęcia leczenia. Stworzenie warunków do kompleksowej terapii z pełnym programem terapeutycznym może dać najlepszy efekt w dochodzeniu do trzeźwości i jest to główne zadanie punktu konsultacyjnego i komisji.

Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień uwarunkowuje skuteczność innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Badanie skuteczności leczenia odwykowego zależy w dużym stopniu od nieprzerwanego zaangażowania pacjentów w trwający do 24 miesięcy program terapeutyczny. Nie tylko czas trwania, ale przede wszystkim obszary pracy terapeutycznej decydują o kompleksowości i ciągłości opieki. Program podstawowy, trwający od 6 do 8 tygodni, w oddziałach całodobowych i dziennych lub około 6 miesięcy w placówkach ambulatoryjnych, którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo. Program pogłębiony, trwający do ukończenia programu podstawowego od 12-18 miesięcy, którego celem jest nauka zapobiegania nawrotu czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie z emocjami, relacjami, zadaniami życiowymi.

Dofinansowanie programów terapeutycznych.

Należy stworzyć w warunkach Gminnych dla osób uzależnionych i osób współuzależnionych takie warunki terapeutyczne, które pozwolą zapobiegać nawrotom choroby, a jednocześnie objąć opieką rodziny współuzależnione. Należy podjąć działania mające na celu podniesienie kwalifikacji komisji poprzez certyfikowanego terapeuty uzależnień. Konsultant ten powinien stworzyć program terapeutyczny, poprzez który przygotowuje zespół do pracy w punkcie konsultacyjnym. Takie programy powinny być realizowane w punkcie, ale nie powinny być alternatywą dla zakładów leczenia odwykowego. Punkt konsultacyjny powinien pełnić zadania diagnozujące całą rodzinę z

planem pomocy dla jej członków (dorosłych i dzieci). Dla rodzin dysfunkcyjnych w początkowej jej fazie propozycją jest terapia rodzinna, dająca szansę całej rodzinie na wyjście z trudnych problemów tej dysfunkcji, jaką jest alkohol, przemoc i przy tym ubóstwo.

Jeśli do punktu zgłasza się żona w sprawie pijącego męża to konsultant powinien podjąć próbę zdiagnozowania innych problemów, które w tej rodzinie mogą występować, np. przemoc, zaniebywanie dzieci, problem pijących nastolatków, ubóstwo. W związku z tym osoby dyżurujące w punkcie muszą być interdyscyplinarnie przeszkolone w zakresie różnych problemów, które występują w rodzinie alkoholowej oraz możliwych do zaproponowania rozwiązań. Powinny posiadać umiejętności w zakresie udzielania pomocy psychologicznej, nawiązania kontaktu, przeprowadzenia interwencji kryzysowych, udzielania wsparcia, motywowania, poradnictwa oraz powinny mieć wiedzę na temat:

- picia szkodliwego, uzależnienia, współuzależnienia, sytuacji dzieci w rodzinie alkoholowej,
- zjawiska przemocy w rodzinie,
- problemów pijących nastolatków,
- bazy adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie powiatu i województwa.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego. Młodzież.

Gmina jest zobowiązana finansować zajęcia terapeutyczno-profilaktyczne dla młodzieży i ich rodziców opiekunów, jednak tylko przez osoby mające stosowne przygotowanie w zakresie psychoterapii. Obserwacja wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na ofertę terapii dla młodzieży używającej alkohol i inne substancje psychoaktywne. Programy terapii dla młodzieży nie mogą opierać się na tych samych założeniach , co programy terapii dla osób dorosłych, tym bardziej, że większość pijących alkohol czy biorących narkotyki młodych ludzi nie jest uzależniona. Młodzież wymaga innego podejścia, uwzględnienia w programie faktu używania różnych substancji psychoaktywnych, specyfiki wieku rozwojowego, konstruktywnego zagospodarowania wolnego czasu, uczestniczenia w grupach rówieśniczych. Integralną część programu powinny stanowić zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla rodziców / opiekunów. Dlatego też konieczne jest doposażenie placówek na potrzeby prowadzenia programów młodzieżowych – pomieszczenia przeznaczone na zajęcia z młodzieżą powinny być atrakcyjnie urządzone i dostosowane do potrzeb młodzieży.

Dofinansowanie zajęć profilaktycznych w trakcie nauki w szkołach i obozach terapeutycznych.

Podczas nauki i wypoczynku na obozach dzieci realizują program profilaktyczno-terapeutyczny o tematyce alkoholowej i narkotykowej z uwzględnieniem przemocy i agresji w środowisku rówieśniczym. Finansujemy zajęcia i szkolenia dla uczniów , nauczycieli oraz rodziców i opiekunów o tematyce alkoholowej, narkotykowej, a także przemocy w rodzinie. Programy winny zawierać w swojej treści elementy terapii, profilaktyki zapobiegania i ograniczania dostępności do używek młodzieży. Zajęcia bądź wykłady mogą być prowadzone przez osoby certyfikowane lub posiadające rekomendacje P.A.R.P.A.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Gminie Budzyń.

Z uwagi na to, że na terenie Gminy Budzyń nie ma zakładu leczenia odwykowego należy skupić się na objęciu stałą opieką osób uzależnionych i współuzależnionych, a także objęciu szczególną pomocą ofiar przemocy domowej gdzie przyczyną jest alkohol. Niezwykle istotne jest udzielenie pomocy psychologicznej, terapeutycznej oraz prawnej. Gmina jest w tym zakresie zobowiązana do finansowania programów pomocowych, a także wyposażenia placówki w publikacje o tematyce przemocy, uzależnień i współ uzależnień oraz udzielenia pomocy finansowej w zakresie przygotowania osób udzielających takiej pomocy.

Współfinansujemy utrzymanie miejsc spotkań dla ofiar przemocy w rodzinie, punktu konsultacyjnego i fachowej pomocy psychologicznej dla osób dorosłych i dzieci (w tym pomoc realizowana przez grupy ALANON, DDA). W przyszłości należy przygotować profesjonalną pomoc w zakresie przemocy w rodzinie z odpowiednim zapleczem lokalowym oraz kadrowym w taki sposób, by zwiększyć jej dostępność dla grupy społecznej dotkniętej tym problemem. Jednym z elementów jest budowa systemu współpracy między instytucjami prowadzący do stworzenia podstaw prawidłowego działania i diagnozowania problemów na terenie Gminy.

Zadaniem Gminy jest finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie, zajmowanie się procedurą Niebieskiej Karty, organizowanie szkoleń w tym zakresie oraz edukacja społeczna poprzez rozpowszechnianie materiałów (plakatów i czasopism – kampania społeczna). Bardzo ważnym elementem jest współpraca z Opieką Społeczną, Centrum Pomocy Rodzinie, Policją i Zespołem Lekarzy Rodzinnych z terenu Gminy Budzyń. Następnymi zadaniami są :tworzenie sieci informacyjnej o ofercie pomocy, kampanie edukacyjne dla szkół, kształtowanie współpracy nauczyciel – rodzic – młodzież, poszukiwanie partnerów do współpracy z Komisją: radnych, przedsiębiorców, duchowieństwo, szkoły, działacze społeczni. Szkolenia i edukacja lokalnych decydentów, współpraca z lokalnymi mediami, monitorowanie skali problemów o tematyce uzależnień.

Działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Tworzenie i finansowanie działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych.
- Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do tych świetlic oraz biorących udział w obozach terapeutyczno – wypoczynkowych.
- Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym.
- Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach pomocowych dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym.
- Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
- Organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania programów pomocowych.
- Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem uzależnień.

- Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców/opiekunów.
- Prowadzenie działań związanych z ewaluacją programów pomocy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym bądź narkotykowym, a także programów badawczych w tym zakresie.
- Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych za wykonywanie pracy wynikającej z realizacji programów:

- przewodniczący komisji - 42 diet delegacyjnych,
- sekretarz komisji - 11 diet delegacyjnych,
- członek komisji - 6 diet delegacyjnych.

Wynagrodzenia, o których mowa płatne są miesięcznie w terminie do 28 -go dnia każdego miesiąca.